

NIEPEŁNOSPRAWNI

TU **i** TERAZ

PRAWO I INFORMACJE

Fot. pixabay.com

W NUMERZE:

Dostępny chodnik, parking i przejście dla pieszych	str. 2-3
Belfer w sieci	str. 4-6
E-medycyna pomocna cukrzykom	str. 7-9
Usługa asystenta osobistego oraz opieka wytchnieniowa w 2021 roku	str. 10-11
Nie ma windy? Możesz napisać skargę	str. 12-13
Zmiany w realizacji recept od 1 lipca 2021	str. 14-15

Dostępny chodnik, parking i przejście dla pieszych

Od dłuższego czasu sporo mówi się oraz pisze w światowej prasie i polityce o problematyce uczestniczenia osób niepełnosprawnych w życiu gospodarczym i ich pełnej integracji ze społeczeństwem. Jest to nie tylko wyraz coraz wyższego poziomu cywilizacyjnego i względów humanitarnych, lecz także obawy przed nadmiernym obciążeniem państw kosztami utrzymania tej, coraz liczniejszej, grupy osób z różnymi dysfunkcjami, czasem nie do końca widocznymi.

Schody, krawężniki, przejścia dla pieszych – miejsca, które dla osób w pełni sprawnych nie stanowią większego zagrożenia, dla osób z dysfunkcją są obszarem zagrożenia zdrowia, a niekiedy nawet życia. Podstawowym działaniem w celu włączenia osób niewidomych w życie społeczne jest zlikwidowanie barier poprzez wprowadzenie w przestrzeń publiczną elementów dotykowych.

Drogi publiczne i chodniki muszą spełniać warunki techniczne umożliwiające korzystanie z nich przez osoby z różnymi dysfunkcjami. Do-

tyczące tego faktu zapisy zawiera Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej.

Zgodnie z tym Rozporządzeniem, pochylenie podłużne chodnika lub samodzielnego ciągu pieszego nie powinno przekraczać 6%. Urządzenia na chodniku, w szczególności podpory znaków drogowych, słupy oświetleniowe należy tak usytuować, aby nie utrudniały użytkownika chodnika, w tym przez osoby niepełnosprawne. Użytkownika chodników nie może też utrudniać usytuowanie drzew w pasie drogowym.

Wskazane jest, aby podczas remontów ciągów pieszych (chodniki) lub budowy nowych w okolicach przejść dla pieszych były zamontowane dotykowe płytki „języki” wyczuwalne przez osobę z dysfunkcją wzroku ale również osobę starszą, że zbliża się do początku przejścia dla pieszych.

Osoba niewidoma chcąc bezpiecznie przejść np. na dworcu kolejowym z poczekalni na peron lub do kasy samodzielnie może to uczynić jeżeli zostaną zamontowane dotykowe pasy naprowadzające – najczęściej są to specjalne rynienki, w które zakła-

dana jest biała laska i prowadzi niewidomego w odpowiednie miejsce.

Oznaczeniom dotykowym powinny towarzyszyć pasy kontrastowe, które stanowią informację wizualną dla osób niedowidzących. Są one wykonywane z taśm lub farb odblaskowych, najczęściej w kolorze żółtym lub pomarańczowym. Tymi taśmami oznakowuje się nie tylko krawędzie peronów, przystanków, pierwsze i ostatnie stopnie w biegu, ale również poręcze czy szklane powierzchnie (np. wejścia, przystanki autobusowe).

Zgodnie z Ustawą o ruchu drogowym, w strefie płatnego parkowania muszą być wyznaczone miejsca dla pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową, przy czym ich liczba nie może być mniejsza niż:

- 1 stanowisko – jeżeli liczba stanowisk wynosi 6–15;

- 2 stanowiska – jeżeli liczba stanowisk wynosi 16–40;

- 3 stanowiska – jeżeli liczba stanowisk wynosi 41–100;

- 4% ogólnej liczby stanowisk, jeżeli ogólna liczba stanowisk wynosi więcej niż 100.

Porównując dostępność ciągów komunikacyjnych, przejść dla pieszych oraz miejsc postojowych, jaka jest w stosunku do okresu sprzed 10 lat, sytuacja jest o niebo lepsza. Dobrą praktyką byłoby, aby przy projektowaniu oraz wykonawstwie zapytać osoby niepełnosprawne np. poruszające się na wózku, z białą laską czy z balkonikiem czy to co projektujemy czy wykonujemy, jest na pewno bezpieczne i dostępne dla nas – niepełnosprawnych.

Andrzej Koenig, ociemniały

Fot. ROB

Perony na wyremontowanym niedawno dworcu PKP w Jeleniej Górze są wyposażone w „jeżyki”.

Belfer w sieci

Coraz więcej uczniów korzysta z korepetycji. Poszukiwani są nauczyciele od każdego przedmiotu. Zdarza się i tak, że jeden uczeń ma nawet kilku korepetytorów z jednej dziedziny. Rodzice coraz częściej zatrudniają nauczycieli w sposób zdalny, co umożliwia podejmowanie współpracy z także z nauczycielami z orzeczeniami o niepełnosprawności. Zrzesza ich projekt „Belfer w sieci” prowadzony przez znaną z kampanii „Pracodawca z Sercem” Iwonę Lewandowską.

„Belfer w sieci” doskonale wpisuje się w założenia kampanii „Pracodawca z Sercem” mającej na celu zachęcanie pracodawców do aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Wychodzi na przeciw oczekiwaniom pracowników,

którzy z różnych powodów utracili sprawność i musieli zrezygnować z pracy stacjonarnej, a także wykorzystuje możliwości nowych czasów, w których spotkania online cieszą się coraz większą popularnością. Pomysł jest prosty – łączy nauczycieli z niepełnosprawnościami-

BPO Network to firma z misją, która wspiera biznes poprzez tworzenie procedur i zespołów zdalnych pracowników z niepełnosprawnościami. Rekrutuje kandydatów do pracy w telefonicznych biurach obsługi klienta, telesprzedaży, branży analizy danych, IT, czy Social Mediach. Poza wsparciem osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy, proponuje również usługi w zagadnieniach dotyczących kwestii związanych z optymalizacją obowiązkowych wpłat do PFRON, obszarach związanych z dofinansowaniami, dotacjami na stanowiska pracy czy na podnoszenie kwalifikacji poprzez refundowane szkolenia, kursy i warsztaty.

Projekt „Belfer w sieci” pomaga polskim dzieciom oraz młodzieży w edukacji i rozwoju. Model nauki zdalnej w czasie pandemii wspiera szansę na integrację nauczycieli z niepełnosprawnościami i uczniów. Kadre stanowią wykwalifikowani pedagodzy, pełni pomysłów i pasji. Cechują się cierpliwością, kreatywnością i dobrym podejściem do dzieci.

mi z uczniami potrzebującymi ko-
repetycji, proponując zajęcia w for-
mie zdalnej i w atrakcyjnej cenie.
Zyskują wszyscy – nauczyciele mają
pracę i zarabiają na swoje utrzy-
manie, a uczniowie mogą liczyć
na wsparcie w przygotowaniu do
sprawdzianów i egzaminów. Poza
tym, są jeszcze inne profity – „Bel-
fer w sieci” szerzy tolerancję i obala
stereotypy związane z myśleniem
o osobach niepełnosprawnych jako
nieaktywnych i niezdolnych do
podjęcia zatrudnienia.

– Pomysł przyniosło samo życie
– mówi Iwona Lewandowska, po-
mysłodawczyni. – Pandemia poka-
zała, że formuła zdalna dobrze się
sprawdza w relacjach uczeń – na-
uczyciel, aczkolwiek taki model na-
uki wymaga dużo samodzielności,

zaangażowania i samodyscypliny.
Z drugiej jednak strony, taki kon-
takt indywidualny z nauczycielem
podczas spotkań online sprzyja
koncentracji i skupieniu na wy-
konywanych zadaniach, a wielu
uczniów w takiej postaci łatwiej
przyswaja wiedzę – dodaje.

Z racji lockdownu na szeroką
skalę przetestowano możliwości
wspierania uczniów przez nauczy-
cieli w sposób zdalny i dzięki temu
otworzyła się szansa na powrót do
zawodu osób, które np. uległy wy-
padkom lub cierpią na choroby
przewlekłe i musiały zrezygnować
z uczenia w szkołach np. w związ-
ku z barierami architektoniczny-
mi związanymi z przemieszcza-
niem się po zatłoczonej szkolnej
przestrzeni.

Niepełnosprawność nie oznacza jednak braku aktywności. Wiele osób chciałoby wrócić do wykonywania zawodu po to, aby dalej uczyć i wspierać uczniów.

– Nic nie stoi na przeszkodzie, by chętni nauczyciele z niepełnosprawnością zatrudniali się w roli korepetytorów – uważa Iwona Lewandowska. – Tym bardziej, że jest ogromne zapotrzebowanie na rynku – rodzice i uczniowie wciąż nas pytają o wolne miejsca na zajęcia z różnych przedmiotów w ramach naszego projektu „Belfer w sieci”. Apeluję więc do nauczycieli – zgłaszajcie się do nas – do BPO Network, a na pewno znajdziecie pracę w zawodzie będącym waszą pasją – zachęca.

Twórczyni „Belfra w sieci” uważa, że projekt cieszy się ogromnym powodzeniem nie tylko ze względu na fakt, że coraz więcej uczniów potrzebuje wsparcia w przygotowaniu do egzaminów.

– Nasz projekt to również obalenie stereotypów związanych z tym, że osoby z niepełnosprawnościami są nieaktywne zawodowo i bierne – mówi Lewandowska. Absolutnie tak nie jest. Większość osób niepełnosprawnych stawia na samodoskonalenie i rozwój, jest wykształcona i kompetentna. W formule zdalnej niepełnosprawność w ogóle nie przeszkadza w podejmowaniu za-

trudnienia. Rodzice widzą również w tym projekcie szansę na rozwinięcie społecznej wrażliwości u swoich dzieci – podsumowuje.

Nauczyciele z niepełnosprawnościami udzielają korepetycji online właściwie ze wszystkich przedmiotów. Zapewniają naukę choćby gry na keyboardzie czy języka migowego. W ofercie są również warsztaty kreatywne, m.in.: zajęcia z podstaw grafiki komputerowej oraz tematyczne, np. z podstaw prawa lub przedsiębiorczości.

– Wystarczy chcieć – mówi Joanna Olszewska, prezes BPO Network i pomysłodawczyni kampanii „Pracodawca z sercem”. – Akcja „Belfer w sieci” jest takim przykładem – że chcieć to móc i doskonale wpisuje się w hasło naszej kampanii „Pracodawca z Sercem”, które brzmi: „Po prostu róbmy dobrze, czynimy dobro”. Tym dobrem jest na pewno wychodzenie naprzeciw potrzebom różnych grup zawodowych, które z powodu swych niepełnosprawności nie mogą pracować w standardowy sposób. I to dobro na pewno wraca do wszystkich pracodawców, którzy decydują się na zatrudnienie kandydatów z naszej bazy.

Ewa Fit

Źródło: inf. prasowe „Belfer w sieci”, BPO Network

E-medycyna pomocna cukrzykom

Rozwój e-medycyny i nowoczesnych technologii pozwolił w okresie lockdownu skutecznie leczyć chorujących na cukrzycę. Dzięki innowacyjnym systemom monitorowania glikemii, poziom wyrównania metabolicznego u pacjentów był lepszy – mówili uczestnicy debaty „Walka z cukrzycą – epidemia XXI wieku. Spojrzenie systemowe i pacjenckie”, zorganizowanej przez „Rzeczpospolitą” oraz Instytut Studiów Wschodnich.

– Pandemia w pewnym sensie stała się akceleratorem dla postępu w e-zdrowiu, a przyspieszenie i rozwinięcie teleporad sprawiło, że diabetycy nie pozostawali bez opieki – stwierdziła prof. Dorota Zozulińska-Ziółkiewicz, prorektor Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. Podkreśliła, że o ile nowe technologie są rewolucją w XXI wieku, o tyle największym postęпом w leczeniu cukrzyki w ostatnim dziesięcioleciu są systemy monitorowania glikemii. – Dzięki nim pacjent może skorzystać w pełni z opieki diabetologicznej, a lekarz ma wgląd w glikemię, co jest podstawą dyskusji podczas wizyt w poradni – tłumaczyła.

Zdaniem prof. Małgorzaty Myśliwiec, kierownika Katedry i Kliniki Pediatrii, Diabetologii i Endokry-

nologii Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, systemy nieustannego monitorowania glikemii są w leczeniu cukrzyki przełomem na miarę wynalezienia insuliny. Podczas lockdownu te rozwiązania pozwalały lekarzom na stałą kontrolę pacjentów znajdujących się w domu, poprzez wgląd w raporty z ich urządzeń, a w związku z tym, także na szybką interwencję. Nieocenione były również w opiece nad chorymi z Covid-19, ponieważ można było kontrolować stan ich zdrowia na odległość, bez ryzyka zakażenia. Zdarzało się, że do ośrodka prof. Myśliwiec trafiały osoby, u których cukrzycę typu I zdiagnozowano podczas hospitalizacji związanej z koronawirusem. – Staraliśmy się nie przekazywać ich do oddziałów

zakaźnych, tylko do diabetologicznych. W odosobnieniu pacjent uczył się zasad kontroli glikemii i gdy opuszczał placówkę, można było go monitorować i leczyć na odległość – dodała prof. Myśliwiec.

Ekspert systemów ochrony zdrowia, dr Jakub Gierczyński, współtwórca raportu „System ciągłego monitorowania glikemii metodą skanowania 2021. Dostępność w Polsce – stan obecny i konieczne kierunki zmian” zauważył, że podczas gdy liczba świadczeń diabetologicznych u dzieci w 2020 roku wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o 25 proc., to w diabetologii dorosłych spadła w tym czasie również o 25 proc. Jego zdaniem, przyczyną spadku liczby konsul-

tacji był brak refundacji systemów monitorowania glikemii u dorosłych, przekładający się na znacznie rzadsze ich stosowanie przez tych chorych. – Te kwestie powinny być rozważone podczas podejmowania decyzji, dotyczących rozszerzenia refundacji. Nowością jest projekt rozporządzenia, przewidujący refundację systemów monitorowania glikemii dla dzieci z cukrzycą wtórną, czyli ok. 500 pacjentów w Polsce – dodał prof. Gierczyński.

Prof. Zozulińska-Ziółkiewicz zauważyła natomiast, że refundacją powinny być objęte kobiety ciężarne z cukrzycą typu I oraz te, które zachorowały na cukrzycę dopiero będąc w ciąży. – Zastosowanie systemów monitorowania poziomu

cukru we krwi, to korzyść obopólna, dla matki i dziecka – podkreśliła. Zgodziła się z prof. Myśliwiec, że refundacja powinna być kontynuowana u pacjentów pediatrycznych, którzy po skończeniu 18 lat tracą do niej prawo.

Z danych RWD (Real World Data) wynika, że Polacy potrafią korzystać z nowoczesnych systemów monitorowania glikemii i mają pod tym względem lepsze wyniki niż pacjenci z innych krajów – podkreślił dr Gierczyński. – Stosowanie nowoczesnych wyrobów medycznych przekłada się na ograniczenie kosztów ochrony zdrowia, a przede wszystkim na ochronę zdrowia populacji – zaznaczył.

Dr n. med. Tomasz Latos, przewodniczący sejmowej Komisji Zdrowia podkreślił, że w leczeniu cukrzycy stanowiącej epidemię XXI wieku w ostatnim dziesięcioleciu poczyniono olbrzymi postęp, a sytuacja polskich diabetyków jest o wiele lepsza niż na początku ubiegłej dekady, kiedy nie mieli dostępu do refundowanych no-

woczesnych leków. – Wiele nowoczesnych terapii zostało ostatnio zrefundowanych, wprowadzono wiele możliwości terapeutycznych i diagnostycznych. Należy również rozszerzać refundację leków. To inwestycja, która w przyszłości ma szansę zwrócić się w postaci braku powikłań – dodał.

Zdaniem ekspertów, potencjalnym źródłem finansowania refundacji dla kolejnych grup chorych – poza tym podstawowym, czyli budżetem NFZ, mogą być dochody z tzw. podatku cukrowego. Opłata ta funkcjonuje w Polsce od 1 stycznia 2021 roku, a wpływy z jej tytułu stanowią w 96,5 proc. przychód Narodowego Funduszu Zdrowia, podczas gdy pozostałe 3,5 proc. trafia do budżetu państwa. Wykorzystanie części środków z opłaty cukrowej na finansowanie systemów pomiaru glikemii byłoby zgodne z intencją ustawodawcy, przyczyniłoby się do dalszej poprawy opieki nad chorymi z cukrzycą.

Ewa Fit

Źródło: www.rp.pl, Polskie Stowarzyszenie Diabetyków

W kolejnym wydaniu Biuletynu „Tu i teraz” szerzej omówimy problemy ciężarnych z cukrzycą oraz opowiemy o niezbędnych w tym okresie badaniach.

Usługa asystenta osobistego oraz opieka wytchnieniowa w 2021 roku

740 – tyle samorządów realizuje rządowy program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2021. Z kolei umowy na udział w programie „Opieka wytchnieniowa” podpisało 678 samorządów. Dużo? Nie, jeśli weźmiemy pod uwagę, że w naszym kraju jest 2477 gmin, a powiatów 380.

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” zapewnia m.in. usługę asystenta w wykonywaniu codziennych czynności i funkcjonowaniu w życiu społecznym, ogranicza skutki niepełnosprawności oraz stymuluje osobę niepełnosprawną do podejmowania aktywności i umożliwia realizowanie prawa do niezależnego życia.

Głównym celem programu jest wprowadzenie usługi asystenta jako formy wsparcia dla dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie równo-

ważne do wyżej wymienionego. Do zadań asystenta należą m.in. pomoc w wyjściu, powrocie oraz w dojazdach np. na rehabilitację i zajęcia terapeutyczne, do ośrodków kultury, instytucji i innych miejsc wskazanych przez uczestnika programu, a także pomoc w zakupach i w załatwieniu spraw urzędowych. Usługa asystenta osobistego może być realizowana przez 7 dni w tygodniu, w godz. 7:00-22:00. Maksymalna liczba godzin, jaka może być przyznana osobie niepełnosprawnej, to 60 na miesiąc.

Od 1 lipca do 31 grudnia 2021 r. osobiście korzystam z usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej i „z ręką na sercu” mogę powiedzieć, że jest to bardzo przydatna pomoc dla mnie i mojej mamy, z którą mieszkam. Korzystam z pomocy asystentki podczas wyjść na zakupy, wizyty kontrolne w poradniach i gabinetach lekarskich, spotkaniach z osobami ze środowiska niepełnosprawnych ale nie tylko. Przebywałem jakiś czas

w szpitalu i również tam asystentka służyła pomocą podczas zgłaszania się na oddział, w wypełnianiu dokumentów przed zabiegiem czy podczas wypisu. Wskazany mam ruch, więc jak jest możliwość, staram się odbywać spacery czy to po miejscu zamieszkania lub okolicznych miejscowościach, korzystając z usługi asystenta. Polecam wszystkim, którzy mają możliwość skorzystania z tego projektu.

Drugi Program „Opieka wytchnieniowa” to forma wsparcia dla opiekunów osób niepełnosprawnych. Polega na zapewnieniu opieki osobie ze stwierdzoną formą niepełnosprawności w sytuacji, gdy jej opiekun, z uwagi na jakieś zdarzenie losowe, konieczność wypoczynku czy załatwienia jakichś codziennych spraw, nie może tej opieki sprawować samodzielnie.

Ponad milion osób w naszym kraju to osoby wymagające całodobowej

opieki. Obowiązek sprawowania opieki nad nimi spoczywa w całości na rodzinach. Z uwagi na dobro chorego, opiekunowie poświęcają swój czas, często rezygnując z pracy zawodowej, czasami narażając własne zdrowie. Do niedawna opiekunowie chorych, czyli przede wszystkim członkowie rodzin, byli pozbawieni jakiegokolwiek pomocy ze strony państwa.

Oba programy w 2021 roku prowadzone są ze środków Państwowego Funduszu Celowego pn. „Fundusz Solidarnościowy”.

Według zapewnień Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, zarówno Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” oraz „Opieka wytchnieniowa” będą kontynuowane w kolejnych latach.

**Andrzej Koenig
Ociemniały**

Fot. pixabay.com

Nie ma windy? MOŻESZ NAPISAĆ SKARGĘ

Od 6 września 2021 roku zaczynają obowiązywać kolejne przepisy Ustawy z dnia 19 lipca 2019 roku o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, m.in. niepełnosprawnym i seniorom. Otrzymują oni nowe możliwości egzekwowania swoich praw – w formie informacji, wniosku i skargi na brak dostępności podmiotu.

– Obywatel z niepełnosprawnością wreszcie ma narzędzie dające mu gwarancję jego praw obywatelskich – powiedział Paweł Wdówki, pełnomocnik rządu ds. osób niepełnosprawnych podczas konferencji poświęconej nowym przepisom dającym możliwość m.in. skarżenia instytucji za brak dostępności. Dodał, że jest nie tylko członkiem rządu wprowadzającym nowe przepisy, ale również ich beneficjentem jako osoba z niepełnosprawnością. Jego zdaniem, wchodzące

w życie przepisy, spowodują radykalną zmianę myślenia o dostępności jako nie czymś dodatkowym, ale czymś oczywistym.

O szczegółach wchodzących w życie zmian mówiła też wiceminister funduszy i polityki regionalnej Małgorzata Jarośnińska-Jedynak, która była odpowiedzialna za przygotowanie i wdrożenie ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

– Nie chodzi o to, by karać instytucje publiczne za to, że nie są dostępne, a osoby niepełnosprawne nie mogą załatwić w nich swoich spraw. Chodzi raczej o to, by pokazać tym instytucjom, jakie mają bariery, co muszą naprawić i jak ulepszyć swoje usługi – powiedział.

Jako potencjalne źródło finansowania działań na rzecz dostępności wiceminister wskazała Fundusz Dostępności Banku Gospodarstwa Krajowego, który udziela niskooprocentowanych pożyczek na likwidację barier w budynkach mieszkalnych, ale także tych zarządzanych przez instytucje publiczne.

Nowe przepisy dotyczą także podmioty prywatne. – Podmioty prywatne posiadające certyfikat dostępności będą mieć pięcioprocentową zniżkę we wpłatach na PFRON – powiedziała wiceminister Jarosińska-Jedynak. Poinformowała również, że w 2022 roku każdy minister będzie musiał dokonać przeglądu prawa w swoim obszarze pod kątem dostępności.

– Dzięki tym przepisom można wymagać od podmiotów publicznych dostępności. Umowa wskazuje na trzy

jej rodzaje: cyfrową, architektoniczną i dostępności w komunikowaniu się. Będą one obowiązkowe – tłumaczył Krzysztof Michalkiewicz, prezes zarządu PFRON.

Wyjaśnił również, że jeżeli instytucja nie spełnia zasad dostępności, można złożyć do niej wniosek o zapewnienie dostępności. Potem ma ona 14 dni na wdrożenie udostępnień. Jeśli nie będzie to możliwe, to instytucja ma dwa miesiące na znalezienie rozwiązania służącego uczynieniu jej bardziej dostępną lub będzie mogła zaproponować alternatywne rozwiązanie – np. pomoc przeszkolonego pracownika. – Jeśli chodzi o skargę, to składamy ją do prezesa PFRON i możemy ją złożyć w każdym z 16 oddziałów Funduszu. W każdym z nich są osoby dedykowane postępowaniu skargowemu i to one będą rozpatrywać skargę i jej zasadność – dodał prezes Michalkiewicz. Wyjaśnił także, że instytucje nie wywiązujące się z zapewnienia dostępności będą mogły być ukarane grzywną, a ta stanie się dochodem Funduszu Dostępności.

Ewa Fit

Źródło: niepełnosprawni.pl

PFRON przygotował dedykowaną dostępności sekcję serwisu internetowego dostepnosc.pfron.org.pl, która zawiera wszystkie przydatne informacje oraz umożliwia złożenie wniosku o zapewnienie dostępności przez PFRON oraz skargi na brak dostępności każdego podmiotu publicznego. Powstała również infolinia przeznaczona tematowi pod nr 22 581 84 10 nr wew. 4. Dla osób niedosłyszących na stronie zastosowano usługę tłumacza migowego online. Obsługa procesu skargowego będzie prowadzona również stacjonarnie dla osób preferujących taką formę kontaktu w 16. oddziałach regionalnych PFRON.

ZMIANY W REALIZACJI RECEPT OD 1 LIPCA 2021

Minister Zdrowia 23 grudnia 2020 roku wydał rozporządzenie w sprawie recept, które weszło w życie 1 stycznia 2021 roku. Jeden z zapisów w rozporządzeniu mówi o tym, że recepty można było realizować do 30 czerwca. W związku z tym od 1 lipca 2021 musimy zastosować się do nowych zasad.

DAWKOWANIE

Pierwszy raz określono, co to znaczy sposób dawkowania. Definicja ta jest wyznacznikiem prawidłowego wypisywania recept. Kluczowe są w niej jednostki dawkowania, które nie zawsze muszą pojawić się z nazwy, gdyż wynikają zazwyczaj z danej postaci leku. Osoba wystawiająca receptę musi określić dokładną ilość jednostek (j., ml., g, tabl., kropla) oraz częstotliwość ich stosowania. Rzuca to cień wątpliwości na dotychczasowe dawkowanie, uznawane za poprawne, np. 1 x dziennie.

RECEPTY WETERYNARYJNE I SUBSTANCJE PSYCHOTROPOWE

Wszystkie recepty papierowe, również weterynaryjne, wystawione na środki odurzające i psychotropowe, muszą posiadać indywidualny numer recepty. W przypadku recept weterynaryjnych, nie musi być on przedstawiony w postaci kodu kreskowego. Podobny wymóg dotyczy recept wystawianych przez lekarzy.

UPRAWNIENIA DODATKOWE

Dotychczas na podstawie dokumentów można było uzupełnić uprawnienia

Fot. ROB

dotatkowe poza „S” i „C”. Od 1 lipca 2021 roku nie możemy uzupełniać również „WP” oraz „WE”. Z kolei uprawnienia poza „S” i „C” wymagają weryfikacji dokumentów potwierdzających podczas realizacji recepty.

POŁĄCZENIE Z ODPLATNOŚCIĄ 100%

Można niwelować 100% odpłatności dla pozostałych uprawnień dodatkowych, nie jak dotychczas, tylko dla uprawnienia IB. Jednak 1 lutego br. Ministerstwo Zdrowia wydało komunikat, w którym tłumaczy, że intencją tego przepisu nie było pomijanie odpłatności pełnopłatnej, a pominięcie uprawnienia dodatkowego. Wobec tego, nie poleca się

pomijania odpłatności 100% na takich receptach.

LEKI RECEPTUROWE

Wprowadzono możliwość wydania leku recepturowego w wielkości dwóch ryczałtów, jeśli nie zostało określone dawkowanie zgodne z nową definicją. Zasada ta nie dotyczy leków zewnętrznych na skórę (tutaj musi być podana częstotliwość stosowania) oraz wymagających recepty narkotycznej. Na obecnym etapie interpretacji, recepty na leki stosowane zewnętrznie muszą mieć częstotliwość dawkowania, aby można było zrealizować receptę.

Duże kontrowersje budzi zapis dotyczący preparatów do stosowania zewnętrznego i pasków do glukometru. Można wywnioskować, że wystarczy samo określenie częstotliwości stosowania preparatu, aby wydać każdą ilość wypisaną na recepcie. Pojawia się jednak pytanie, co w przypadku recepty z rocznym terminem realizacji? W jaki sposób wyliczyć, ile gramów lub mililitrów preparatu zużyje pacjent w ciągu 360 dni? Według dzisiejszych zapisów w rozporządzeniu, mamy prawo zrealizować dowolnie wskazaną przez osobę ordynującą, ilość leku do stosowania zewnętrznego, jeśli została określona tylko częstotliwość stosowania. Jednak realiza-

cja taka jest możliwa jedynie w przeciągu 30 dni od daty wystawienia recepty w związku z brakiem możliwości wykonania odpowiednich obliczeń.

BRAK ILOŚCI LEKU NA RECEPCIE

W przypadku, kiedy lekarz nie określi ilości leku na recepcie, dopuszczono możliwość wydania jednego najmniejszego opakowania dostępnego w obrocie. Do tej pory było to najmniejsze dopuszczone do obrotu opakowanie leku, tj. widniejące w urzędowym wykazie.

TERMIN REALIZACJI RECEPT PAPIEROWYCH

Wskazano konieczność wypisywania recept papierowych na leki o różnych terminach ważności na osobnych drukach. Jeśli jednak pojawią się na jednej recepcie, to datę realizacji recepty determinuje preparat o najkrótszym terminie realizacji. Przykładowo, recepta zawierająca jako jedną z pozycji antybiotyk będzie mogła być zrealizowana w jedynie w terminie siedmiu dni od daty wystawienia.

Od 1 lipca 2021 r. obowiązuje tylko nowy wzór recepty papierowej, który nie posiada pola „Oddział NFZ”.

Ewa Fit

Źródło: recepty.edu.pl

NIEPEŁNOSPRAWNI
TU i TERAZ

Państwowy Fundus
Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych

BIULETYN DOFINANSOWANY ZE ŚRODKÓW PFRON

Wydawca: Karkonoski Sejmik Osób Niepełnosprawnych

Redaktor Naczelna: Bożena Bryl-Chrzaszcz. **Sekretarz redakcji:** Robert Zapora

Redakcja: Ewa Fit, Przemysław Kaczako, Joanna Kapias, Andrzej Koenig, Leszek Kosiorowski, Małgorzata Mazurek, Wanda Milewska, Dorota Pilecka, Elżbieta Schubert (korekta), Jolanta Wiatr, Ludmiła Wiśniewska (koordynator projektu), Monika Zak.

Adres wydawcy i redakcji: 58-500 Jelenia Góra, ul. Osiedle Robotnicze 47A, tel. 75 75 242 54, 795 650 990, e-mail: biuro@kson.pl

Skład: AD REM, 58-500 Jelenia Góra, al. Wojska Polskiego 91/1, tel. 75 75 222 15. **Druk:** Laser-Graf Wojciech Włostowski, 09-400 Płock, Kostrogaj 1. Nakład 8000 egz.

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych oraz zastrzega prawo do skracania i redakcyjnego opracowania materiałów przyjętych do druku.

Karkonoski Sejmik Osób Niepełnosprawnych
serdecznie zaprasza do korzystania z usług

Państwowy Fundusz
Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych

CENTRUM INFORMACJI I WSPARCIA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Centrum Informacji oferuje osobom niepełnosprawnym, rodzinom, opiekunom oraz pracodawcom i instytucjom zainteresowanym problematyką rehabilitacji społeczno-zawodowej bezpłatnie:

- porady i informacje w zakresie problematyki społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych
- porady prawne
- porady psychologa
- porady Społecznego Rzecznika Interesów Osób Niepełnosprawnych
- porady doradcy do spraw socjalnych
- informacje o rządowym programie Dostępność Plus
- informacje o możliwościach wsparcia przez asystentów osób niepełnosprawnych

Jeśli chcesz dowiedzieć się więcej na temat:

- ulg i uprawnień dla osób niepełnosprawnych
- możliwości wsparcia finansowego i rzeczowego
- aktualnych ofertach pracy
- zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne oraz dofinansowania do rehabilitacji leczniczej
- dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych
- wspierania pracodawców zatrudnianych osoby niepełnosprawne
- organizacji i instytucji prowadzących działalność na rzecz osób niepełnosprawnych
- programów PFRON skierowanych do osób indywidualnych i organizacji pozarządowych

CENTRUM CZYNNE JEST:

PONIEDZIAŁEK-PIĄTEK 10.00-16.00

ZAPISY I INFORMACJE: TEL. 75 75 242 54

INFOLINIA: 800 700 025

NAPISZ DO NAS: biuro@kson.pl